

D E C I Z I E

20 ianuarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:
Judecătorii:

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală
Valentina Clevadi

examinînd, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către societatea cu răspundere limitată „Victoria Cocieri” societate comercială,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a societății cu răspundere limitată „Victoria Cocieri” societate comercială împotriva Liliei Nirca cu privire la repararea prejudiciului material și eliberarea depozitului,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de către societatea cu răspundere limitată „Victoria Cocieri” societate comercială,

c o n s t a t ă :

SRL „Victoria Cocieri” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva Liliei Nirca, solicitînd încasarea prejudiciului material și eliberarea depozitului.

În cadrul examinării pricinii reclamanta a depus inițial o cerere de chemare în judecată, apoi una desfășurată, ca în final la 21 aprilie 2015, să-și concretizeze pretențiile.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în baza procesului-verbal din 05 decembrie 2006 al grupului reprezentanților cotașilor pentru divizarea cotei-părți valorice de la GȚ „Serghei Popa”, s-a hotărît în mod unanim predarea-primirea în gestiune temporară economică a bunurilor cotelor-părți valorice în beneficiul cooperativei agricole de producere „Victoria Cocieri” în persoana lui Nirca Petru, inclusiv și depozitul de tutun cu nr. de inventariere 205, situat în or. Cocieri, r-nul Dubăsari.

Menționează reclamanta SRL „Victoria Cocieri” că, necătînd la faptul că dreptul de folosință a dînzei asupra depozitului de tutun este confirmat prin procesul-verbal din 05 decembrie 2006 și consimțămîntul proprietarului depozitului, Nirca Lilia creează impedimente și obstacole SRL „Victoria Cocieri” și GȚ „Nirca Petru” în folosirea depozitului, acaparîndu-l ilegal în lipsa cărorva documente.

Susține reclamanta că, acapararea ilegală a depozitului de către pîrîtă, reținerea cheilor de la depozit – toate aceste acțiuni ilicite au constituit impedimente în realizarea

de către dînsa a dreptului de folosire asupra bunului litigios în perioada anilor 2008-2011.

Afirmă reclamanta că potrivit deciziei Judecătoriei Dubăsari din 30 septembrie 2009, definitivă și irevocabilă, s-a constatat faptul că pîrîta Nirca Lilia samovolnic a ocupat depozitul de tutun, fiind sancționată pentru încălcarea art.335 Cod contravențional cu aplicarea unei amenzi în mărime de 600 lei și preîntîmpinată să elibereze depozitul, dar pîrîta refuză pînă în prezent să-l elibereze.

Declară reclamanta SRL „Victoria Cocieri” că din motivul neeliberării de către Nirca Lilia a depozitului de tutun, dînsa a fost nevoită să depoziteze și să păstreze produsele cerealiere în alte depozite, suportînd cheltuieli de arendă în sumă de 390 623,76 lei.

Solicitările reclamantei adresate către pîrîta de a soluționa litigiul pe cale amiabilă, nu s-au soldat cu succes, motiv ce a determinat-o pe reclamantă să înainteze prezenta cerere de chemare în judecată.

Solicită reclamanta, încasarea din contul Liliei Nirca în beneficiul SRL „Victoria Cocieri” suma de 390 623,76 lei cu titlu de prejudiciu material pentru ocuparea samovolnică a depozitului de tutun în perioada 31 iulie 2008 - 05 decembrie 2011, obligarea pîrîtei Nirca Lilia de a nu crea obstacole SRL „Victoria Cocieri” în exercitarea dreptului său de folosință asupra depozitului cu nr. de inventariere 205 cu suprafața de 1 014 m.p. și predarea cheilor de la depozit, încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Dubăsari din 15 iulie 2015, acțiunea a fost respinsă integral.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 septembrie 2015 s-a dispus a nu da curs cererii de apel depusă de către SRL „Victoria Cocieri”, fiind acordat apelantei termen pînă la 23 septembrie 2015 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat și a cererii de apel desfășurate, concomitent, comunicîndu-i-se despre posibilitatea restituirii apelului în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015, a fost restituită cererea de apel depusă de către SRL „Victoria Cocieri” cu toate înscrisurile anexate la aceasta, pe motivul că apelanta nu s-a conformat indicațiilor obligatorii stabilite prin încheierea din 03 septembrie 2015, și anume, nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat și cererea de apel desfășurată.

La 21 octombrie 2015, SRL „Victoria Cocieri” prin intermediul avocatului Aronov Roman, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu transmiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului avocatul Aronov Roman în interesele SRL „Victoria Cocieri” a invocat că nu a înlăturat neajunsurile indicate în încheierea instanței de apel din 03 septembrie 2015 în termenii stabiliți din cauză că SRL „Victoria Cocieri”, cît și avocatul acesteia, nu au primit încheierea dată și respectiv nu au știut de existența acesteia, prin urmare, nu au putut s-o execute.

Mai susține recurentul că soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 al CEDO, considerînd-o ca fiind una prematură.

Astfel, consideră recurenta că prin restituirea cererii de apel i-a fost lezat dreptul de acces liber la justiție.

În conformitate cu art.425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Materialele dosarului atestă că, copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015 a fost expediată în adresa părților la data de 07 octombrie 2015, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire (f.d.146), însă lipsesc date privind recepționarea acesteia de către recurentă.

În circumstanțele relevate recursul declarat de către avocatul Aronov Roman în interesele SRL „Victoria Cocieri” la data de 21 octombrie 2015, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 10 decembrie 2015, în adresa intimetei Nirca Lilia a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către SRL „Victoria Cocieri” cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Prin prisma art. 426 alin. (3) CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, casată încheierea instanței de apel cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

Conform art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 364 alin.(1) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărîre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Din materialele cauzei s-a constatat, că SRL „Victoria Cocieri” SC prin intermediul reprezentantului-avocatul Aronov Roman a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Dubăsari din 15 iulie 2015 prin care cererea de chemare în judecată a SRL „Victoria Cocieri” SC împotriva Liliei Nirca a fost respinsă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 septembrie 2015 nu s-a dat curs cererii de apel depuse SRL „Victoria Cocieri” SC, acordînd apelantei termen pînă la 23 septembrie 2015 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat și a apelului motivat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015, apelul declarat de către SRL „Victoria Cocieri” SC a fost restituit cu toate înscrisurile anexate la acesta, pe motiv că nu s-a conformat indicațiilor obligatorii stabilite prin încheierea din 03 septembrie 2015, și anume, nu a prezentat cererea de apel desfășurată și dovada de plată a taxei de stat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, verificând legalitatea actului juridic de dispoziție contestat în coroborare cu actele pricinii, consideră că Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 23 septembrie 2015 a încălcat dreptul recurentei-apelante SRL „Victoria Cocieri” SC la un proces echitabil, din următoarele considerente.

Conform art.9 alin.(1) CPC instanței de judecată îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și conținut sînt stabilite de prezentul cod și de alte legi.

Potrivit art.100 alin.(1) CPC actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

La acest capitol Colegiu notează faptul că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 septembrie 2015 prin care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către SRL „Victoria Cocieri” SC nu a fost adusă la cunoștință apelantei sub nici o formă, deoarece la materialele dosarului nu este prezent nici un înscris care ar confirma că recurenta a primit copia încheierii menționate.

În această ordine de idei instanța de recurs reține, că SRL „Victoria Cocieri” SC a fost în imposibilitate de a lichida neajunsurile menționate în încheierea instanței de apel din 03 septembrie 2015 și anume, de a prezenta cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat, în termenii stabiliți, deoarece nu a cunoscut de existența acestei încheieri.

La exercitarea căii de atac – apelul, persoanele în drept să declare apel, dispun de anumite drepturi și obligații. La rîndul său instanța de apel, este obligată de a respecta procedura examinării pricinii în apel la faza pregătirii pricinii pentru dezbateri, cît și în cadrul dezbaterilor judiciare. Mai mult ca atît, instanța de apel este obligată de a crea condiții obligatorii și reale pentru ca participanții la proces să-și exercite în volum deplin drepturile sale procesuale și să expedieze apelantei SRL „Victoria Cocieri” SC copia încheierii din 03 septembrie 2015.

Colegiul reiterează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inherent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hotărîrea Cambell și Fell vs Marea Britanie din 25 februarie 1982). Or, cum drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acestuia de acces la justiție (CEDO hotărîrea Airey vs Irlanda din 09 octombrie 1979).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către SRL „Victoria Cocieri” SC, a casa încheierea Curții de Apel Chișinău

din 23 septembrie 2015, cu restituirea pricinii spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către societatea cu răspundere limitată „Victoria Cocieri” societate comercială.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a societății cu răspundere limitată „Victoria Cocieri” societate comercială împotriva Liliei Nirca cu privire la repararea prejudiciului material și eliberarea depozitului, cu restituirea pricinii spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, la faza de primire a cererii de apel.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi